

kiengesztelni Jézus előtti gondolat – mondhatnám: a pogány istenhit jelenléte! Ezt megtetézi még azon elképzelés, hogy valami nagyon kedveset kell feláldoznom az Istennek – a misében az ő fiát! Mint egykor Ábrahámnak Izsákot... Mezopotámiai hitvilág! Ha így gondolkodunk, akkor még nem vagyunk keresztények!!

Jézus nem volt pap, nem Áron nemzetségéből származott – nem is mondta ezt sohasem magáról. Ezért kell hangsúlyoznia a püspöknek a papszenteléskor, hogy „pap vagy Melkizedek rendje szerint”. Melkizedekről az egész Biblia egyetlen mondatot beszél (1Móz 14,18 versében). Ő valószínűleg sivatagi magányos próféta vagy valamilyen szent ember volt, akit nem bántottak a körülötte harcoló felek. Ő lenne a modern papság mintája? A 110. zsolnában erre Dávidnak van szüksége, mert ő nemcsak király akar lenni, hanem főpap is, de ő sem Lévi leszármazottja, azaz nem lehet pap, mert ő Júda leszármazottja. Ez a cezaropapizmus egyik régi megjelenési formája. Érdekes az egész

110. [109.] zsolnárt végigolvasnunk: egyáltalán nem jézusi magatartásformáról olvashatunk!

Amikor Jézus a számariai aszszonnyal beszélget (János-evangélium, 4. fejezet), nagyon világosan körvonalazza, hogy nincsen szükség áldozatra, áldozati helyre, áldozásra. Jézus tanítványai természetesen nem papok voltak, hanem halászok, egyszerű vízparti dolgozó emberek.

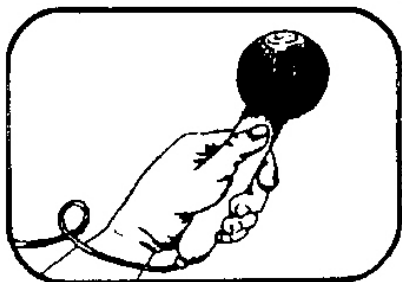
Jézus megkísértésekor a Sátán a hatalmat kínálja föl Jézusnak. Nyugodtan mondhatjuk, hogy a hatalomvágy az emberiség legnagyobb bűne, amit természetesen szolgál a gazdagság. Ilyenkor hajlamosak vagyunk megfélemleni arról, hogy létezik a lelki hatalom fogalma is. Hisz az emberben – bármilyen világnézeti legyen is –, él valamiféle materián túli tudat is, amelyhez köti az egyéniségét, az öntudatát, amely révén kapcsolódik a világhoz, a másik emberhez, s amelyet csak igen öntudatlanul, sokszor csak halványan, erkölcsnek próbálunk nevezni. Tehát ebben az esetben *erkölcsi hatalomról* van szó.

A pap misézik, aki misézik, az a pap! A papságnak ezt a tünetét a protestantizmus már megpróbálta lehántani. Mégis: igen meggondolkodtató, hogy 500 év sem volt elegendő e ráakodás általános lefejtésére. A katolikus pap ma is élesen tisztázza, hogy ő áldozatbemutató, a protestáns pap (lelkész) azonban csak prédikátor, lelki vezető. Az évenkénti ökumenikus imahéten újból és újból megkíséreljük elmosni e tényt, mégis újból és újból kirobban e körül a vita. Néha csak föl alatt, néha csúnyán, élesen – látjuk, nem ok nélkül.

Természetesen nem szabad megfélemlenünk, s én sem feledkeztem meg az elsődleges feladatról... Egyetlen eszme-futtatásnak sem szabad békétlenséget okoznia!

Nagyon-nagyon tiszteletben tartom minden ember lelkiismeretét, szokásait, hozzáállását a miséhez; tudom, hogy nem a teoretikus gondolkodás a legfontosabb. A legfontosabb a jézusi gondolkodás, amelynek jézusi tettek az eredményei!

Hollai Keresztély



Eucharisztia és cölibátus

Interjú Erwin Kräutler püspökkel

Ön túlélte egy merényletet, és kilenc éve rendőri védelem alatt áll. Mit kezd a halálfélelemmel?

Nem élhetek állandó félelemben. Legnagyobb védelmem a nép.

Amikor Brazíliából Ausztriába jön, ez alighanem kultúrsokkot jelent önnek.

Nem. Itt vannak a gyökereim. Ausztria történelme másképp zajlott. Az itteni püspököknek szembesülniük kell a mai helyzettel, és meg kell próbálniuk ott elérniük az embereket, ahol vannak. Megvannak a brazíliai tapasztalataim, de itt senkinek sem beszélek a lelkére.

Mely tapasztalatait lehetne Európára, Ausztriára alkalmazni?

A címszó: a laikusok. Brazíliában sokkal nagyobb szükség van a nők és a férfiak közreműködésére. Nekem 800 egyházközségem van, és 27 papom. Ezzel mindent elmondtam. Ha a laikusok nem vállalnak felelősséget az egyházközségükért, akkor az az egyházközség kimúl. Tíz év múlva biztosan úgy lesz Európában is, hogy férfiak és nők vezetnek az egyházközségeket.

A szentségek kiszolgáltatása a papokra marad?

Nem kizárólag. Mindenkinek adhatok keresztelési vagy esketési engedélyt. Amazóniában az egyházközségek 90%-ában nincsen vasárnaponként szentmise. 70%-ukban évente kétszer-háromszor van, különben igeliturgiát tartanak.

A II. Vatikáni zsinat úgy beszél az eucharisztiairól mint a keresztény élet csúcsáról és forrásáról. Ettől a normától azonban messze elmarad az ön által vázolt gyakorlat.

Abszolút elmarad. Isten az ő igéjében is jelen van, de az igeliturgia csak egy része az eucharisztia ünneplésének. A legtöbb egyházközségben sajnos hiányzik a második rész, és ez a nagy probléma.

A katolikusoknak joguk van az eucharisztiaira. Hogyan lehet megoldani ezt a problémát?

Igen, joguk van rá. Ez nem kiváltság.

Meg kellene változtatni a hozzájárás szabályait?

Pontosan. Ezt is elmondtam a pápának. A pápa nagyon nyitott. Persze nem tud egyik napról a másikra receptet adni. De szó szerint azt mondta nekem: A

püspökök, a regionális püspöki karok tegyenek bátor, merész javaslatokat.

Arra nézve, hogy miképpen lehet lazítani a papsághoz jutás szabályain?

Arra nézve, hogy milyen lehetőségek vannak. A cölibátusnak nem kell feltétlenül kötelezőnek lennie az eucharisztia ünnepléséhez. Alighanem az lesz az egyik javaslat, hogy válasszuk szét a cölibátust és az eucharisztia ünneplését. Nem vagyok benne abban, hogy az eucharisztia ünneplését nőtlen pap jelenlététől tegyük függővé.

De benne kell lennie.

Ez annyiban változott, hogy javaslatokat tehetünk a pápának. Látogatásom a pápánál rendkívüli volt, magánkihallgatáson fogadott 2014 áprilisában. Aztán tájékoztattam a brazil püspöki kart, amely nagy valószínűséggel létre fog hozni egy bizottságot, amely veszi a lapot, és megtanácskozza, hogyan tudnánk segíteni a pápának, aki javaslatokat követel tőlünk.

Számol ön azzal, hogy Ferenc pápa valóra vált eféle reformokat?

Remélem. Erre a folyamatra eddig nem volt engedély. XVI. Benedek azt mondta, imádkozzunk pápi hivatásokért. Ennél a pápánál más a helyzet. El akar indítani egy folyamatot. Ez újdonság, itt megnyíló ajtók vannak.

A nők pappá szentelésével kapcsolatban Ferenc pápa úgy véli: ez az ajtó zárva van.

Amíg van ajtó... Az ajtó nincs befalazva. Persze nem gondolom, hogy ennek a pápának az idején bekövetkezik nők pappá szentelése.

Ki kellene nyitni ezt az ajtót?

Igen, de nem akarok előreszaladni.

Megtagadta-e valaha valakitől a szentáldozást?

Soha. Ez botrány lenne. Ki vagyok én, hogy megtagadjam a szentáldozást? Erről az érintetteknek kell dönteniük lelkiismeretük szerint.

Ferenc pápa erősen bírálja a gazdaságot. Mennyi kapitalizmuskritikát visel el a katolikus egyház?

E tekintetben a pápa latin-amerikaiaként beszél. Kérdés, ki az alany. A gazdaság, vagy az emberek, akikért a gazdaságnak lennie kellene?

Egyesek az egyház balra tolódásáról beszélnek.

Örülség marxistaként megbélyegezni a felszabadítási teológiát. A felszabadítási teológia biblikus alapon áll.

Dietmar Neuwirth

A 75 éves, osztrák származású Erwin Kräutler 1965 óta él Brazíliában, és 1981 óta vezeti 700.000 lakosú egyházmegyéjét, amely négyszer akkora, mint Ausztria. Fellép a bennszülettek jogaiért és az esőerdők védelméért, valamint a Belo-Monte-i duzzasztógát ellen: emiatt 2006 óta rendőri védelem alatt áll.

Forrás: imprimatur, 2014/3

Nincs benne gyűlölet

Izzeldin Abuelais palesztin orvos esete

Az izraeli gránátok a gyerekszobát találták el. Besszán, Majar és Aja, valamint unokanővérük, Noor azonnal meghalt. Apjuk, Izzeldin Abuelais gázai orvos röviddel ezután ezt kiáltotta a telefonba: „Bombázták a házunkat, a lányaim halottak! Ó Istenem, hát mit vétettünk?” A vonal másik végén egy izraeli tévés újságíró volt, aki élőben közvetítette a hívást. Abuelais szavai bejárták a világot.

2009. január 16-án történt a tragédia. „Besszánomtól olyan sokat tanultam, Majar orvos akart lenni, Aja pedig újságíró. Miért ölték meg őket, és miért maradtam életben én?” A gázai nőgyógyász maga is menekülttáborban nőtt föl, életét a háború és az erőszak határozta meg. Lányai halála után tele volt dühvel, és tele fájdalommal. De megtiltotta magának a gyűlöletet: „Ha az ember gyűlöli a másikat, ezzel önmagát pusztítja el. Erősnek kell lenni, és nem szabad esélyt adni a gyűlöletnek. A düh megengedhető, de nem szabad erőszakban megnyilvánulnia, hanem csak az igazságtalanság elleni küzdelemben.”

Abuelais mindent megtesz e meggyőződésének terjesztéséért. *Ne gyűlölj!* címmel könyvet írt, s ebben leírja élettörténetét: családja elűzését egy menekülttáborba, ottani gyermek- és ifjúkorát, tanulmányait, felesége korai halálát, valamint életét nyolc gyermekével. A stuttgarti Theaterhaus most színpadra állítja élettörténetét.

A nőgyógyász orvos ma Kanadában él, és a torontói egyetemen tanít. Palesztinai hazája a szívében él. Évente egyszer visszatér Gázába. „Az áldozatoknak nevük van”, figyelmeztet, és hozzáteszi: „Ha lányaim az utolsó áldozatok lennének, el tudnám fogadni a halálukat.” Határozottan szót emel a megszállás ellen, és úgy véli: akárcsak a betegségek esetén, ebben a politikai konfliktusban is a kiváltó okok ellen kellene küzdeni. Számára ez azt jelenti: a megszállásnak véget kell vetni.

Izzeldin Abuelais hívő muszlim. Meggyőződése, hogy lányai halála feladatot adott neki. Buzdítja embertársait, hogy forduljanak el az önsajnálattól és az áldozati szereptől, és váljanak aktívvá – mégpedig békésen! Létrehozta a *Lányok az életért* nevű alapítványt (*Daughters for Life*, ld. www.daughters-for-life.com), amely lányoknak szóló egészségügyi és oktatási programokat működtet a Közel-Keleten, és egyetemi ösztöndíjakat nyújt. Mert Abuelaisnak meggyőződése, hogy „az aktivitás nélküli hit és remény semmit sem ér”.

A palesztinai orvost már háromszor jelölték Nobel-békedíjra, de eddig még nem kapta meg. Mindenestre megérdemelte volna.

Wiltrud Rösch-Metzler

Forrás: Publik-Forum, 2014/20